Europeiska unionens råd

Bryssel den 26 november 2026
(OR. en)

16472/26

FISC 435
ECOFIN 1576

FÖLJENOT

från:	Europeiska kommissionens generalsekreterare, undertecknat av Martine DEPREZ, direktör
inkom den:	24 november 2026
till:	Thérèse BLANCHET, generalsekreterare för Europeiska unionens råd
Komm. dok. nr:	COM(2026) 629 final
Ärende:	RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET OCH RÅDET om hur den ordning som inrättas genom rådets direktiv 2010/24/EU av den 16 mars 2010 om ömsesidigt bistånd för indrivning av fordringar som avser skatter, avgifter och andra åtgärder fungerar

För delegationerna bifogas dokument – COM(2026) 629 final.

Bilaga: COM(2026) 629 final

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 24.11.2026
COM(2026) 629 final

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET OCH RÅDET

om hur den ordning som inrättas genom rådets direktiv 2010/24/EU av den 16 mars 2010 om ömsesidigt bistånd för indrivning av fordringar som avser skatter, avgifter och andra åtgärder fungerar

Inledning

1. Alla förväntas betala sin skäliga skatteandel. Om skatterna inte betalas måste skattemyndigheterna vidta indrivningsåtgärder för att uppbära skatten. Skattemyndigheternas befogenheter är dock begränsade till deras nationella territorium. De kan inte driva in fordringar utomlands, även om gäldenärerna kan ha flyttat till andra länder eller ha tillgångar där. För att komma till rätta med detta har EU antagit lagstiftning som gör det möjligt för medlemsstaterna att ge varandra ömsesidigt bistånd för indrivning av fordringar som avser skatter, avgifter och andra åtgärder. Denna rättsliga ram finns i direktiv 2010/24/EU (*indrivningsdirektivet*)[1]. Nu när direktivets bestämmelser har införlivats i medlemsstaternas nationella rättssystem måste de bistå varandra genom att utbyta upplysningar, delge handlingar, driva in skattefordringar för en sökande medlemsstats räkning och vid behov vidta säkerhetsåtgärder.

   Ömsesidigt bistånd för indrivning bidrar till att säkerställa att alla betalar sina skatter och till att förebygga skattebedrägerier och budgetförluster för medlemsstaterna. Detta främjar rättvisa och icke-diskriminering inom EU.

2. Kommissionen ska till Europaparlamentet och rådet vart femte år lämna en rapport om hur den ordning som inrättas genom detta direktiv fungerar. Denna rapport följer upp kommissionens rapport COM(2020) 813 av den 18 december 2020[2] och omfattar perioden 2020–2025.

3. Som ett led i utarbetandet av denna rapport inledde kommissionen 2025 en omfattande enkätundersökning bland samtliga medlemsstater för att inhämta både kvantitativa och kvalitativa uppgifter om en rad frågor som rör indrivning av skatt. Frågeformuläret var inriktat på de nationella centrala kontaktkontorens organisation och resurser, korrekt användning av elektroniska formulär för att skicka och besvara begäranden om bistånd samt efterlevnaden av de tidsfrister som fastställs i indrivningsdirektivet, effekterna av bestridda fordringar och preskriptionstider samt tillgången till säkerhetsåtgärder. Det syftade också till att ge bättre insyn i användningen av tillgängliga verktyg genom att medlemsstaterna uppmanades att lämna uppgifter om sina nationella indrivningsgrader och sin praxis för avskrivning av fordringar, samarbetet med insolvensförvaltare, handläggningen av ansökningar om återbetalning av mervärdesskatt och indrivningen av obetald mervärdesskatt inom ramen för ordningen med en enda kontaktpunkt (OSS)[3]. Slutligen uppmanades medlemsstaterna i undersökningen att lämna synpunkter på den administrativa bördan, möjligheten till multilaterala åtgärder och andra tänkbara reformer av EU-lagstiftningen samt samarbetet med tredjeländer. De inkomna svaren beaktades i analysen i denna rapport. Det var dock inte alla medlemsstater som svarade på undersökningen på ett tillfredsställande sätt och i tid. En medlemsstat svarade inte alls.

1. Utvecklingen efter den föregående rapporten

---

[1] Rådets direktiv 2010/24/EU av den 16 mars 2010 om ömsesidigt bistånd för indrivning av fordringar som avser skatter, avgifter och andra åtgärder, EUT L 84, 31.3.2010, s. 1.

[2] Kommissionens rapport COM(2020) 813 av den 18 december 2020 till Europaparlamentet och rådet om hur den ordning fungerar som inrättats genom rådets direktiv 2010/24/EU.

[3] Inom ramen för unionsordningen med en enda kontaktpunkt (OSS) kan beskattningsbara personer som är etablerade i en EU-medlemsstat och som levererar varor eller tillhandahåller tjänster till privatkunder i andra medlemsstater deklarera och betala den mervärdesskatt som ska betalas i dessa andra medlemsstater (konsumtionsmedlemsstaterna) i sin egen medlemsstat (identifieringsmedlemsstaten). Identifieringsmedlemsstaten uppbär denna mervärdesskatt och överför den därefter till konsumtionsmedlemsstaterna.

4. I den föregående rapporten identifierades **fem prioriterade åtgärder**:

    1. Insamlingen av statistiska uppgifter om användningen av bistånd för indrivning av skatt bör förbättras för att bättre kunna utvärdera hur effektivt och ändamålsenligt det ömsesidiga biståndet för indrivning är, med beaktande av behovet av att undvika eller begränsa ytterligare arbetsbelastning för de nationella skattemyndigheterna. Särskild uppmärksamhet bör också ägnas åt kopplingen mellan arbetsbördan för inkommande begäranden om bistånd och de administrativa resurser som används i den anmodade medlemsstaten.
    2. Problem i enskilda medlemsstater som rör nationella indrivningsregler eller nationell indrivningspraxis och som hindrar ett smidigt fungerande ömsesidigt bistånd för indrivning bör undersökas i syfte att ta itu med dem.
    3. Behov av och sätt att förbättra hur systemet med bistånd för skatteindrivning fungerar på EU-nivå bör undersökas.
    4. Kunskaperna och medvetenheten om lagstiftningen om ömsesidigt bistånd för indrivning bör utvecklas, både hos nationella skattemyndigheter och skattebetalare.
    5. Möjligheter och sätt att främja och underlätta bistånd för indrivning med tredjeländer bör undersökas, med beaktande av EU:s behörighet och prioriteringar.

5. När det gäller uppföljningen av dessa prioriterade åtgärder kan **följande utveckling** redovisas:

    1) För att underlätta och förbättra insamlingen av statistiska uppgifter[4] utvecklade kommissionen ett verktyg för automatisk insamling av statistik. Ett test under första halvåret 2025 bekräftade att verktyget på det hela taget är tillförlitligt, även om dess precision fortfarande är beroende av att de elektroniska formulären för begäranden om bistånd för indrivning och uppföljning används korrekt.
    Från och med 2026 (för statistik som avser bistånd för indrivning under 2025) samlas ytterligare relevanta uppgifter in, bland annat om hur snabbt svar lämnas samt om antalet ändringar av begäranden om bistånd och skälen till ändringarna. Den automatiserade insamlingen av statistiska uppgifter ökar inte bara tillförlitligheten i de uppgifter som medlemsstaterna rapporterar, utan bidrar också till att minska deras administrativa börda.
    2) Efter att ha undersökt frågor som tagits upp i enskilda medlemsstater inledde kommissionen under 2023 EU Pilot-förfaranden när det gäller de nationella indrivningsmyndigheternas tillgång till upplysningar om bankkonton och andra tillgångar i åtta medlemsstater, för att kunna besvara begäranden om upplysningar som är relevanta för indrivning av skatt. Dessa åtgärder har lett till flera förtydliganden och ändringar av nationell lagstiftning, vilket har förbättrat myndigheternas möjligheter att lämna de upplysningar som behövs för att besvara en begäran från en annan medlemsstat om upplysningar om tillgångar som finns inom dessa myndigheters jurisdiktion.
    3) Dessutom inledde kommissionen i oktober 2024 ett överträdelseförfarande och uppmanade en medlemsstat (Malta) att vidta korrigerande åtgärder: fordringar från andra jurisdiktioner behandlades inte som direkt verkställbara utan krävde föregående godkännande av nationella domstolar. Denna praxis stred mot artikel 12.1 i indrivningsdirektivet, enligt vilken det enhetliga dokument som medger verkställighet

[4] Enligt artikel 27.1 i direktiv 2010/24/EU ska varje medlemsstat årligen lämna statistiska uppgifter om antalet framställningar om upplysningar, delgivning och indrivning eller säkerhetsåtgärder som den skickar till varje anmodad medlemsstat och som den tar emot från varje sökande medlemsstat per år, och beloppet på de fordringar man begär bistånd för indrivning och de belopp som drivs in.

i den anmodade medlemsstaten ska vara omedelbart verkställbart utan att först behöva erkännas. Detta överträdelseförfarande har avslutats efter att lagändringar trädde i kraft under 2025 för att anpassa de nationella bestämmelserna till unionsrätten.

4) Kommissionen främjade också kunskapen och medvetenheten om lagstiftningen om bistånd för indrivning, både hos nationella skattemyndigheter och skattebetalare, genom olika initiativ: Regelbundna möten i expertgruppen för indrivning, särskilda workshoppar inom Fiscalis för nya tjänstemän, tematiska workshoppar om särskilda frågor, såsom skyddet av skattebetalarnas rättigheter, och lanseringen av en e-lärandemodul om användningen av elektroniska formulär. Dessa insatser kompletterade de nationella utbildningsinsatserna.

5) Bistånd för indrivning behandlades också vid internationella förhandlingar. En ny ram för samarbetet med Förenade kungariket fastställdes inom ramen för handels- och samarbetsavtalet[5], medan bestämmelser infördes i det associeringsavtal som förhandlats fram med Andorra och San Marino[6] och förhandlingar fördes med Schweiz och Norge[7]. Dessa initiativ bidrar till att utvidga samarbetet om indrivning till länder utanför EU.

   I samband med avtal som förhandlats fram med Förenade kungariket och vissa bilaterala initiativ från medlemsstaterna har kommissionen identifierat svårigheter med att säkerställa överensstämmelse med unionsrätten. Vid behov har kommissionen ingripit för att klargöra den rättsliga ramen och säkerställa nödvändiga anpassningar, så att avtalen är förenliga med EU:s regler. Det har påmints om att skatter och tullar som omfattas av bestämmelserna om bistånd för indrivning i handels- och samarbetsavtalet mellan EU och Förenade kungariket inte bör omfattas av motsvarande bestämmelser i avtal och samförståndsavtal som medlemsstaterna förhandlar fram med Förenade kungariket. Det klargjordes också att bilaterala arrangemang mellan EU:s medlemsstater och Förenade kungariket inte bör strida mot bestämmelserna om bistånd för indrivning i utträdesavtalet och dess protokoll om Irland/Nordirland[8].

2. Bistånd för indrivning av skatt mellan medlemsstaterna: hur effektivt är det?

---

[5] EUT L 149/10 av den 30 april 2021. De nya bestämmelserna om ömsesidigt bistånd för indrivning av skatt fastställs i protokollet om administrativt samarbete och bedrägeribekämpning inom området för mervärdesskatt och om ömsesidigt bistånd för indrivning av fordringar som avser skatter och tullar, som är en bilaga till detta handels- och samarbetsavtal.

[6] Förslag till rådets beslut om ingående på Europeiska unionens vägnar av avtalet om upprättande av en associering mellan Europeiska unionen och Furstendömet Andorra respektive Republiken San Marino, COM(2024) 189 final av den 26 april 2024.
När Andorraprotokollet som är fogat till detta avtal har antagits kommer det att innehålla nya bestämmelser om bistånd för indrivning av fordringar som avser import- och exporttullar. Dessa nya bestämmelser fastställs i artikel 25 i Andorraprotokollet och ersätter de bestämmelser som tidigare antagits enligt artiklarna 4–24 i beslut nr 1/2003 av Gemensamma kommittén EG–Andorra av den 3 september 2003, EUT L 253/3 av den 7 oktober 2003. Framtida bestämmelser om ömsesidigt bistånd för indrivning av alla skattefordringar bör fastställas i samförstånd med Andorra och San Marino inom fyra år från associeringsavtalets ikraftträdande (artikel 63 i förslaget till associeringsavtal).

[7] De pågående förhandlingarna med Norge syftar till att utvidga tillämpningsområdet för biståndet för indrivning enligt det befintliga avtalet mellan Europeiska unionen och Konungariket Norge om administrativt samarbete, bedrägeribekämpning och indrivning av fordringar på mervärdesskatteområdet (EUT L 195, 1.8.2018, s. 3).

[8] Se rapporten från kommissionen till rådet och Europaparlamentet om förhandlingar om bilaterala arrangemang och avtal mellan EU-medlemsstater och Förenade kungariket om administrativt samarbete på mervärdesskatteområdet och om bistånd för indrivning av skatter i enlighet med artikel 8.2 i rådets beslut (EU) 2021/689, COM(2025) 16 final av den 28 januari 2025.

2.1. Antal begäranden, begärda belopp och faktiskt indrivna belopp[9]

6. Antalet begäranden om bistånd har ökat markant under de senaste åren. Denna utveckling återspeglas i att antalet begäranden ökar inom samtliga typer av gränsöverskridande samarbete för indrivning av skatt. Det rör sig om begäranden om upplysningar som kan förutses vara relevanta för den sökande myndigheten vid indrivningen av dess fordringar, begäranden om delgivning till mottagaren av handlingar som rör indrivningen av sådana fordringar, begäranden om säkerhetsåtgärder för att säkerställa framtida indrivning av fordringar samt begäranden om indrivningsåtgärder.

Tabell 1: totalt antal begäranden som mottagits av samtliga medlemsstater (2020–2025)

	Begäran om upplysningar	Begäran om delgivning	Begäran om säkerhetsåtgärder	Begäran om indrivning	Totalt antal begäranden
2020	19 453	1 592	90	18 791	39 926
2021	21 952	1 488	124	20 711	44 275
2022	19 589	1 181	145	20 750	41 665
2023	22 058	1 202	297	28 325	51 882
2024	28 833	1 366	194	36 525	66 918
2025	29 792	1 796	526	39 397	71 511

Vissa medlemsstater mottog fler framställningar om bistånd än andra. En översikt över antalet framställningar som varje medlemsstat mottog under 2024–2025 finns i bilaga 1.

7. Även de indrivna beloppen har överlag ökat under de senaste åren, men de är betydligt lägre än de belopp för vilka bistånd för indrivning begärs.

Tabell 2: översikt över belopp för vilka bistånd för indrivning begärts och indrivna belopp (2020–2025)

	Belopp för vilka indrivning begärs (enligt uppgifter från de sökande medlemsstaterna)	Belopp som drivits in på begäran av andra medlemsstater, före avdrag för egna kostnader (enligt uppgifter från de anmodade medlemsstaterna)	Belopp som drivits in till följd av framställningar till andra medlemsstater (enligt uppgifter från de sökande medlemsstaterna)
	i euro (avrundat till närmaste 1 000)	*i euro (avrundat till närmaste 1 000)*	*i euro (avrundat till närmaste 1 000)*
2020	2 424 528 000	76 265 000	66 256 000
2021	2 604 570 000	65 794 000	82 008 000
2022	2 337 326 000	83 277 000	111 284 000
2023	2 991 038 000	104 427 000	129 637 000
2024	3 878 215 000	123 802 000	177 977 000
2025	5 083 807 000	151 427 000	150 471 000

[9] Det bör påpekas att statistiken först från och med 2025 samlas in med hjälp av ett automatiserat verktyg som används av samtliga medlemsstater.

2.2. Om medlemsstaternas insatser för att ge ömsesidigt bistånd för indrivning av skatt

8. Det är stor skillnad mellan de belopp för vilka bistånd för indrivning begärs och de belopp som både de sökande och de anmodade medlemsstaterna rapporterar som faktiskt indrivna (tabell 2). Följande bör dock noteras:
   - Bistånd för indrivning används i allmänhet som en sista utväg, efter det att de nationella indrivningsåtgärderna har uttömts[10]. Detta innebär att begäranden om bistånd för indrivning i allmänhet gäller svåra ärenden som rör äldre fordringar.
   - Indrivningsåtgärder tar i regel tid. Även när indrivningen lyckas helt eller delvis ger den vanligtvis resultat först efter en viss tid, ofta inte förrän efter det år då begäran gjordes.
   - Den automatiskt insamlade statistiken över faktiskt indrivna belopp (tillgänglig sedan 2025) omfattar inte alltid uppgifter om delvisa indrivningar inom ramen för pågående indrivningsåtgärder, eftersom de anmodade myndigheterna inte alltid systematiskt rapporterar dessa uppgifter till de sökande medlemsstaterna.
   - Uppgifter om de sammanlagda belopp som betalats direkt finns inte tillgängliga. Statistiken över faktiskt indrivna belopp, enligt de anmodade medlemsstaternas rapportering – och från och med 2025 den statistik som samlas in med det automatiserade verktyget – omfattar inte belopp som gäldenärer betalar direkt till den sökande medlemsstaten efter det att en begäran om indrivning har skickats till den anmodade medlemsstaten. Under 2025 förekom sådana direktbetalningar vid minst 6 116 tillfällen (2 622 delbetalningar och 3 494 betalningar av hela fordran).
   - Både prestationsgraden och resultaten av de indrivningsåtgärder som de anmodade myndigheterna vidtar beror på flera faktorer som ligger utanför deras kontroll. För det första kan det när en begäran om indrivning skickas vara oklart om gäldenären eller tillgångar kan påträffas i den anmodade medlemsstaten. Om det saknas möjligheter till indrivning i den anmodade medlemsstaten kan de anmodade myndigheterna inte nå några resultat med sina indrivningsåtgärder. Gäldenärer kan dessutom med framgång bestrida en fordrans giltighet, eventuellt till och med efter det att förfarandet för bistånd för indrivning har inletts. Fordringar som senare ogiltigförklaras eller minskas redovisas inte i statistiken (eftersom statistiken bygger på de belopp som angavs i den ursprungliga begäran)[11].

9. På grundval av de insamlade uppgifterna kan man dock dra slutsatsen att de anmodade myndigheterna inte alltid ansträngер sig tillräckligt för att efterkomma de begäranden de tar emot. Uppföljningen är inte alltid systematisk, och informationen om hur begärandena

[10] Enligt artikel 11.2 i indrivningsdirektivet ska den sökande medlemsstaten, innan den begär indrivning från en annan medlemsstat, först tillämpa sina nationella indrivningsförfaranden, utom om det är uppenbart att det inte finns några tillgångar för indrivning i den sökande medlemsstaten eller att förfarandena inte kommer att leda till att hela fordran betalas, och den sökande myndigheten har särskilda upplysningar som visar att den berörda personen har tillgångar i den anmodade medlemsstaten, eller om tillämpningen av sådana förfaranden i den sökande medlemsstaten skulle medföra orimliga svårigheter.

[11] Exempel på andra faktorer som ligger utanför de anmodade myndigheternas kontroll:
1. En sökande medlemsstat kan skicka begäranden som avser samma fordran till flera medlemsstater. I så fall bör fordran endast drivas in en gång. Även om fordran drivs in helt i en medlemsstat kommer den vid beräkningen av indrivningsgraden i de andra medlemsstaterna att redovisas som inte indriven alls.
2. Om en sökande medlemsstat skickar en begäran om indrivning av ett mervärdesskattebelopp som ska återbetalas, beaktar statistikverktyget för bistånd för indrivning inte det återbetalningsbelopp som utmäts, utan hela den obetalda skatteskulden (som kan vara betydligt större än det mervärdesskattebelopp som ska återbetalas), vilket snedvrider den indrivningsgrad som skulle beräknas på grundval av dessa uppgifter.
3. En medlemsstat mottog en begäran om indrivning som avsåg ett ovanligt stort belopp på över 500 000 000 euro. Om denna enda fordran inte kan drivas in kan det få en snedvridande effekt på den anmodade medlemsstatens sammanlagda indrivningsgrad.

har efterkommits lämnas ofta för sent och är felaktig, särskilt när det gäller begäranden om indrivning.

Sedan 2025 samlas statistik in om hur skyndsamt mottagandet av begäranden om bistånd bekräftas och efterföljande uppföljningsmeddelanden om verkställandet av begärandena skickas. Denna statistik behöver dock samlas in under en längre period innan en analys av den kan ge en helt tillförlitlig bild av de anmodade medlemsstaternas insatser för att efterkomma begäranden om bistånd i tid.

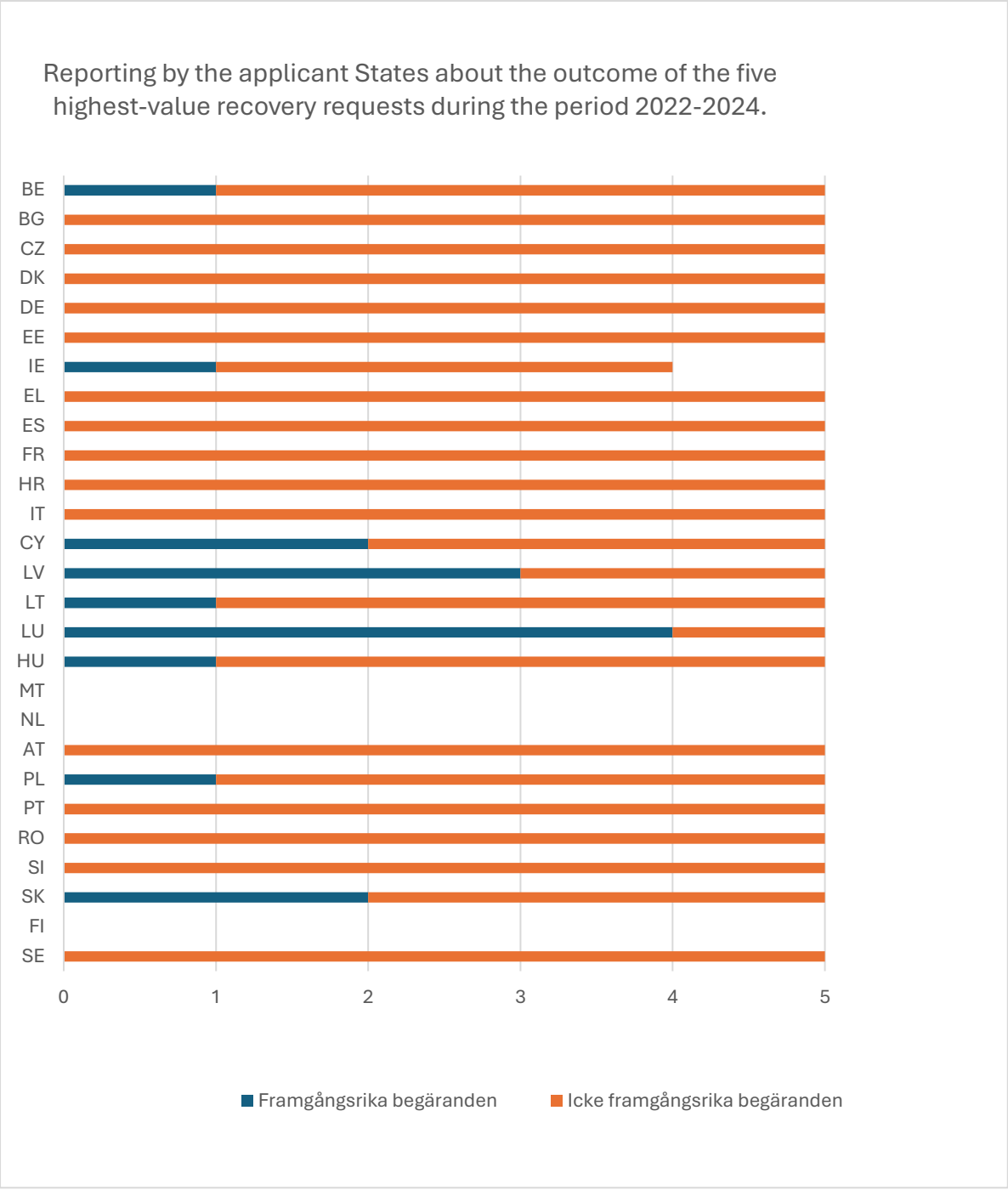
2.3. Huvudsakliga problem vid verkställighet av begäranden om indrivning

10. I en rapport från 2017 om användningen av ömsesidigt bistånd för indrivning av skatt mellan EU:s medlemsstater gjordes följande konstaterande: ”Det har visat sig, i samråden med medlemsstaternas skattemyndigheter, att biståndet för indrivning fungerar väl i okomplicerade situationer (ett exempel är gränsarbetare), där bistånd för indrivning är en lösning på bristen på gränsöverskridande behörighet för skattemyndigheterna. I andra situationer däremot – särskilt där underlåtenheten att betala in skatter beror på bedrägligt uppsåt från gäldenärens sida – anses biståndet för indrivning vara svårare, liksom indrivningen är i den sökande medlemsstaten i sig.”[12] Denna iakttagelse gäller än i dag. Trots att de indrivna beloppen har ökat kvarstår en betydande skillnad mellan de belopp för vilka indrivning har begärts och de belopp som faktiskt har drivits in.

11. För att få en tydlig bild av orsakerna till att begäranden om indrivning inte har lett till resultat uppmanade kommissionen medlemsstaterna att ingående analysera utfallet av de fem beloppsmässigt största begärandena om indrivning under perioden 2022–2024. De insamlade uppgifterna bekräftar att det finns en betydande skillnad mellan de belopp för vilka indrivning har begärts och de belopp som faktiskt har drivits in, vilket visar att dessa begäranden endast delvis har lett till resultat.

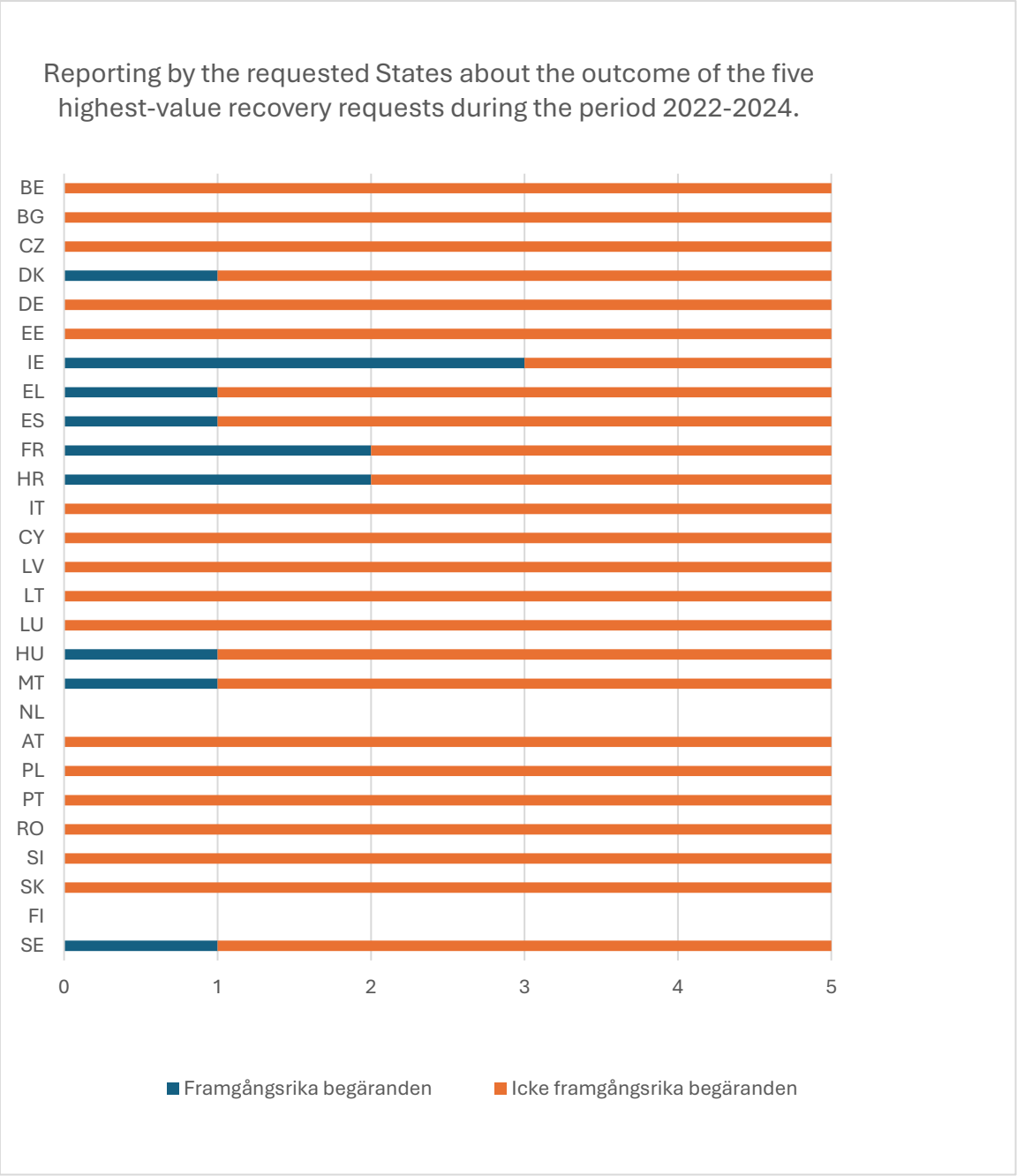
[12] Kommissionens rapport COM(2017) 778 av den 18 december 2017 till Europaparlamentet och rådet om hur den ordning fungerar som inrättats genom rådets direktiv 2010/24/EU av den 16 mars 2010 om ömsesidigt bistånd för indrivning av fordringar som avser skatter, avgifter och andra åtgärder, avsnitt 2 d.

Tabell 3: Översikt över fall där indrivningen var framgångsrik eller inte, enligt de sökande medlemsstaternas rapportering[13]

[13] Med ”framgångsrik” indrivning avses att den anmodade medlemsstaten kunde driva in fordringarna helt eller delvis eller att betalningar gjordes direkt till den sökande medlemsstaten; med ”misslyckad” indrivning avses att inget eller endast ett begränsat belopp drevs in.
Malta skickade inga sådana begäranden under den berörda perioden; Nederländerna svarade inte på denna undersökning; Finland svarade inte på denna fråga.

Tabell 4: Översikt över fall där indrivningen var framgångsrik eller inte, enligt de anmodade medlemsstaternas rapportering[14]

12. Enligt de insamlade uppgifterna är de vanligaste hindren för ett effektivt bistånd för indrivning att gäldenären är på obestånd eller, som förklarats ovan, att det saknas tillgängliga tillgångar inom den anmodade medlemsstatens territorium samt att indrivning inte längre är möjlig.

[14] Med ”framgångsrik” indrivning avses att den anmodade medlemsstaten kunde driva in fordringarna helt eller delvis eller att betalningar gjordes direkt till den sökande medlemsstaten; med ”misslyckad” indrivning avses att inget eller endast ett begränsat belopp drevs in.
Nederländerna svarade inte på denna undersökning; Finland svarade inte på denna fråga.

Fall av bedräglig insolvens är fortfarande särskilt svåra att hantera, med tanke på svårigheterna att spåra tillgångar över gränserna och begränsningarna i det nuvarande gränsöverskridande samarbetet i insolvensfrågor.

Undersökningen bekräftade att snabb tillgång till korrekta uppgifter (aktuella uppgifter om huruvida det finns tillgångar, gäldenärer eller andra personer som är ansvariga för skatteskulden i fråga och var dessa finns) är en avgörande faktor för att biståndet för indrivning ska vara framgångsrikt. Om uppgifterna kommer för sent eller är ofullständiga eller inaktuella undergrävs eller minskar samarbetets effektivitet och ändamålsenlighet.

Det är avgörande att begäranden om bistånd för indrivning lämnas in i tid. Dröjsmål från de sökande medlemsstaternas sida med att bedöma fordringar och begära bistånd för indrivning kan i väsentlig grad minska möjligheterna till en framgångsrik indrivning.

Indrivningsinsatserna undergrävs ytterligare av långdragna förfaranden för fastställande av skatt och skatterevision samt utdragna tvister om skattefordringar. Om fordringar bestrids kan bistånd för indrivning i princip inte begäras, och den tid som krävs för att nå ett slutligt beslut om skatteskulden minskar ofta möjligheterna till framgångsrik verkställighet i ett senare skede.

Dessutom kan komplicerade skatteregler som ändras ofta leda till att fler fordringar bestrids, vilket medför ytterligare förseningar och osäkerhet.

3. Förbättring av indrivningen av skatt på nationell nivå och det gränsöverskridande biståndet för indrivning

3.1. Förbättring av indrivningen av skatt på nationell nivå

13. Utebliven indrivning av skatter leder till betydande utestående skatteskulder. Uppgifter om utestående skatteskulder vid årets slut i medlemsstaterna redovisas i bilaga 2. Utan en gemensam metod för att bedöma de nationella indrivningsgraderna för skattefordringar är det dock svårt att bedöma indrivningsresultaten i medlemsstaterna. Uppgiftslämnarna i undersökningen uppgav att metoderna för att beräkna deras nationella indrivningsgrader för skattefordringar varierar kraftigt. Vissa medlemsstater använder tidsbaserade indikatorer (med varierande referensperioder), medan andra fokuserar på det samlade beloppet av utestående skatteskulder. Några medlemsstater använder nyckeltal för indrivningens effektivitet, medan andra även beaktar politiska mål. Flera medlemsstater räknar bort fordringar som inte kan drivas in eller vars indrivning har skjutits upp för att mäta indrivningens effektivitet, medan andra använder bredare mått på regelefterlevnad som inte är direkt kopplade till indrivning genom verkställighetsåtgärder. Skillnader i definitionerna av centrala begrepp (t.ex. ”utestående skatteskulder”, ”indrivningsbar fordran” och ”återkallad fordran”) begränsar därför resultatens jämförbarhet.

14. De nationella förvaltningarna har fortsatt att anpassa sina strukturer och förfaranden för att stärka biståndet för indrivning, men ytterligare åtgärder krävs.

15. Effektiva och ändamålsenliga förfaranden för indrivning av skatt, särskilt begäranden som lämnas in i tid och snabb verkställighet, är fortfarande av avgörande betydelse. Vissa förvaltningar har centraliserat ansvaret eller säkerställt ett mer integrerat arbetssätt för olika skatteslag. Hur effektivt detta tillvägagångssätt är beror på huruvida indrivningsmyndigheten har fullständig tillgång till all relevant information för att kunna tillämpa en övergripande indrivningsstrategi.

16. Ett gott samarbete mellan skattemyndigheter och insolvensmyndigheter eller insolvensförvaltare är också avgörande, särskilt för att säkerställa att beslut om solidariskt ansvar i insolvensärenden med inslag av bedrägeri kan leda till effektiv indrivning.

17. Det krävs insatser för att förkorta handläggningstiden vid fastställande och bestridande av skattefordringar. Förenkling av skattereglerna, påskyndande av skatteutredningar och förenkling av tvistlösningsförfarandena är avgörande för att förhindra förseningar som undergräver möjligheterna till indrivning.

18. En ny projektgrupp inom Fiscalis (FPG 069) inrättades 2026 för att identifiera sätt att förbättra uppbörden och indrivningen av skatteskulder med hjälp av jämförande analyser, digital omvandling och gemensam kunskapsutveckling. Denna projektgrupp inom Fiscalis kommer att ge möjlighet att få bättre insyn i hur de nationella indrivningsförfarandena faktiskt fungerar. Resultatet av detta projekt kommer att bidra till att identifiera ytterligare möjligheter och områden som kan förbättras.

3.2. Förbättra det gränsöverskridande biståndet för indrivning av skatt

19. För att optimera verkställandet av gränsöverskridande begäranden bör de anmodade skattemyndigheterna säkerställa att indrivningen genomförs effektivt och ändamålsenligt, utan onödiga dröjsmål.

20. År 2025 utfärdade EU-gemenskapen för avancerat administrativt samarbete[15] en vägledningsnot om hur risken för utebliven skattebetalning kan minskas genom att integrera indrivning i multilaterala kontroller och andra former av avancerat internationellt administrativt samarbete för fastställande och kontroll av skatter.

21. Utöver att granska nationella indrivningsförfaranden är huvudsyftet med ovannämnda projektgrupp inom Fiscalis (FPG 069) att göra uppbörden och indrivningen av skatteskulder i EU:s medlemsstater effektivare, snabbare och rättvisare genom att inrätta en samarbetsmekanism för skyndsam handläggning av omfattande gränsöverskridande skatteärenden.

22. En projektgrupp inom Fiscalis (FPG046) inrättades 2024 för att förbättra betalnings- och indrivningsförfarandena inom ordningen med en enda kontaktpunkt för mervärdesskatt (OSS) och undersöka hur man ska hantera de skattemässiga konsekvenserna av utebliven betalning av mervärdesskatt eller av att insolvensförfaranden inleds mot OSS-registrerade företag. Ytterligare undersökningar pågår för att bedöma problemets omfattning.

    Inom ramen för unionsordningen med en enda kontaktpunkt uppbär identifieringsmedlemsstaten mervärdesskatten och överför den till konsumtionsmedlemsstaterna. Ansvaret för att driva in obetald mervärdesskatt ligger dock hos konsumtionsmedlemsstaterna, även om den beskattningsbara personen inte är etablerad där. Detta innebär att konsumtionsmedlemsstaterna måste lämna in begäranden om indrivning till identifieringsmedlemsstaten. Denna ansvarsfördelning mellan identifieringsmedlemsstaterna och konsumtionsmedlemsstaterna medför en ytterligare administrativ börda, särskilt när flera konsumtionsmedlemsstater skickar begäranden om bistånd som gäller samma gäldenär.

    Projektgruppen inom Fiscalis drog slutsatsen att det behövs ytterligare diskussioner om hur indrivningen av obetald mervärdesskatt inom unionsordningen med en enda kontaktpunkt kan förbättras. Olika alternativ har föreslagits, bland annat att ändra relevanta

[15] EU-gemenskapen för avancerat administrativt samarbete (EU AIAC Community), som syftar till att främja användningen av samtidiga eller multilaterala kontroller, gemensamma revisioner, närvaro av tjänstemän vid förvaltningsmyndigheters kontor i andra länder och medverkan i administrativa utredningar.

bestämmelser i momsdirektivet (direktiv 2006/112/EG) för att göra det möjligt för identifieringsmedlemsstaten att ta direkt ansvar för indrivningen av obetald mervärdesskatt inom OSS. Andra politiska alternativ skulle kunna vara att förenkla förfarandet enligt indrivningsdirektivet för fordringar avseende mervärdesskatt inom OSS, exempelvis genom att avskaffa kravet på ett enhetligt standardformulär för delgivning eller ett enhetligt dokument som medger verkställighet, eftersom identifieringsmedlemsstaten redan har relevanta uppgifter om den obetalda mervärdesskatten inom OSS.

23. Frågor har också väckts vad gäller nuvarande praxis för utmätning av belopp som ska återbetalas i mervärdesskatt. Enligt artikel 48 i förordning (EU) nr 904/2010 får mervärdesskatt som ska återbetalas till en beskattningsbar person i en medlemsstat överföras direkt till en annan medlemsstat där personen har utestående skatteskulder. Även om detta förfarande underlättar indrivningen krävs för närvarande gäldenärens samtycke. Om ett sådant samtycke saknas måste medlemsstaterna lämna in begäranden om bistånd för indrivning, vilket ökar den administrativa bördan för både den sökande och den anmodade medlemsstaten. Enligt statistik som medlemsstaterna har tillhandahållit registrerades under 2025 minst 912 begäranden om indrivning som gällde belopp som skulle återbetalas i mervärdesskatt.

4. Slutsatser

24. Ömsesidigt bistånd för indrivning inom ramen för indrivningsdirektivet har blivit ett allt viktigare verktyg för att säkerställa rättvis beskattning och skydda offentliga intäkter i EU. Antalet begäranden om bistånd och de indrivna beloppen har ökat markant, vilket visar det nuvarande systemets samlade värde.

25. Komplexa fordringar eller fordringar på stora belopp är dock fortfarande svåra att driva in. Indrivningsåtgärdernas effektivitet och ändamålsenlighet begränsas av bristen på tillgängliga tillgångar, insolvenssituationer, långdragna förfaranden för fastställande av skatt och skatterevision samt utdragna tvister.

26. Undersökningen och utbytet med de nationella förvaltningarna understryker vikten av ytterligare förbättringar på både nationell och gränsöverskridande nivå för att hantera den fortsatta ökningen av antalet begäranden om bistånd. Särskild uppmärksamhet skulle kunna ägnas åt följande:
    - Att förenkla reglerna för att förkorta den tid som krävs för förfaranden för fastställande av skatt och skatterevision samt minska antalet bestridanden och förseningar.
    - Att investera i effektiva uppbörds- och indrivningsförfaranden och tillräcklig administrativ kapacitet i sökande och anmodade medlemsstater samt undersöka de möjligheter som AI och digital teknik erbjuder, med lämpliga skyddsåtgärder.
    - Att förbättra samarbetet mellan skattemyndigheter med ansvar för indrivning, domstolar och andra myndigheter som handlägger insolvensärenden.
    - Att säkerställa en enhetlig uppföljning i tid av begäranden om bistånd för indrivning.
    - Att hantera svårigheterna att lokalisera tillgångar, eftersom utbytet av upplysningar enligt direktiv 2011/16/EU om administrativt samarbete i fråga om beskattning inte ger tillgång i realtid till aktuella upplysningar om tillgångar utomlands.
    - Att åtgärda bristerna i samarbetet mellan skatteindrivningsmyndigheter och myndigheter med ansvar för insolvensförfaranden.

27. Kommissionen kommer att stödja arbetet i Fiscalis projektgrupp för indrivning och använda dess resultat som underlag för framtida analyser och eventuella åtgärder. Kommissionen kommer särskilt att överväga hur de operativa arbetsmetoderna kan förbättras i stora gränsöverskridande indrivningsärenden. Syftet är att bedöma om ett mer

samordnat, multilateralt samarbete mellan medlemsstaterna – som kompletterar det nuvarande bilaterala samarbetet – skulle kunna öka ändamålsenligheten, särskilt i komplicerade ärenden som omfattar flera medlemsstater och där bilaterala tillvägagångssätt kan vara mindre effektiva.

28. Med hänsyn till de negativa konsekvenser som utdragna bestridanden får för indrivningen av skatter avser kommissionen att undersöka i vilken utsträckning användningen av säkerhetsåtgärder för att säkerställa indrivningen av bestridda fordringar kan förbättras. Antalet begäranden om säkerhetsåtgärder är fortfarande lågt. Arbetet inom Fiscalis projektgrupp för indrivning skulle kunna bidra till att bedöma om detta (delvis) beror på avsaknaden av tydliga och/eller harmoniserade förfaranden för att vidta säkerhetsåtgärder i gränsöverskridande ärenden.

29. Tillsammans med medlemsstaterna kommer kommissionen att fortsätta undersöka vilka alternativ som är att föredra för att förbättra indrivningen av mervärdesskatt som fortfarande inte har betalats inom ramen för unionsordningen med en enda kontaktpunkt (OSS) och för att underlätta direkt överföring av återbetalning av mervärdesskatt som en beskattningsbar person har rätt till i en medlemsstat till en annan medlemsstat där den beskattningsbara personen har utestående skulder.

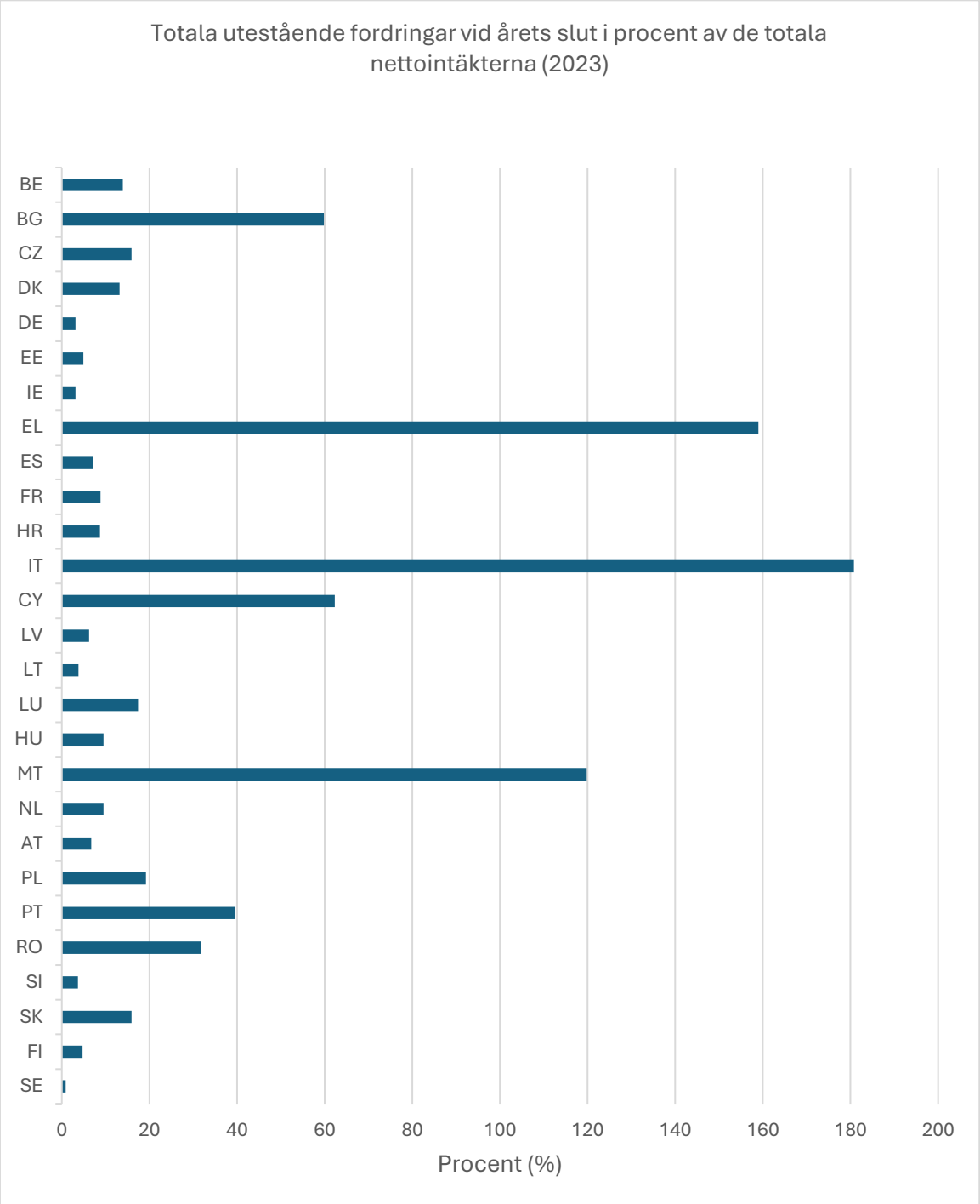
30. Kommissionen kommer att fortsätta att stödja förvaltningarna genom vägledning, övervakning och, när så är lämpligt, lagstiftningsinitiativ. Kommissionen kommer också att sträva efter att utveckla biståndet för indrivning genom förhandlingar med tredjeländer. Medlemsstaterna uppmanas att fortsätta samarbeta med kommissionen för att säkerställa ett framgångsrikt genomförande av dessa åtgärder.

Bilaga 1. Översikt över antalet begäranden som mottagits av varje medlemsstat (2024–2025)

	Begäran om upplysningar		Begäran om delgivning		Begäran om säkerhetsåtgärder		Begäran om indrivning	
	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025
BE	1 034	944	53	58	25	33	1 764	2 126
BG	1 940	2 195	65	72	10	13	766	866
CZ	331	537	44	18	0	4	406	562
DK	214	175	30	17	0	12	517	399
DE	2 668	2 374	220	325	19	62	5 143	4 186
EE	153	175	12	11	3	27	386	407
IE	290	256	22	57	0	95	512	692
EL	454	597	10	5	2	5	157	244
ES	1 364	1 281	50	70	11	8	1 920	1 713
FR	1 474	2 289	62	163	3	122	3 537	3 839
HR	749	737	17	28	2	2	307	661
IT	1 527	1 427	83	72	13	15	1 561	1 545
CY	141	160	19	15	3	3	786	431
LV	313	296	23	14	1	4	166	213
LT	1 705	1 987	20	26	48	39	6 318	6 735
LU	796	649	29	34	6	19	1 583	2 077
HU	896	1 173	59	53	12	7	422	938
MT	57	82	20	69	9	0	154	673
NL	1 671	1 692	77	127	10	12	2 405	2 013
AT	658	834	38	47	6	6	1 028	1 460
PL	2 842	2 856	229	332	3	11	2 995	3 830
PT	678	675	21	16	2	11	587	617
RO	5 932	5 562	99	80	2	4	1 848	2 001
SI	226	217	11	24	1	1	383	400
SK	371	405	23	24	5	8	393	402
FI	76	46	13	8	0	1	191	107
SE	273	171	17	31	0	2	299	260
Totalt	**28 833**	**29 792**	**1 366**	**1 796**	**194**	**526**	**36 525**	**39 397**

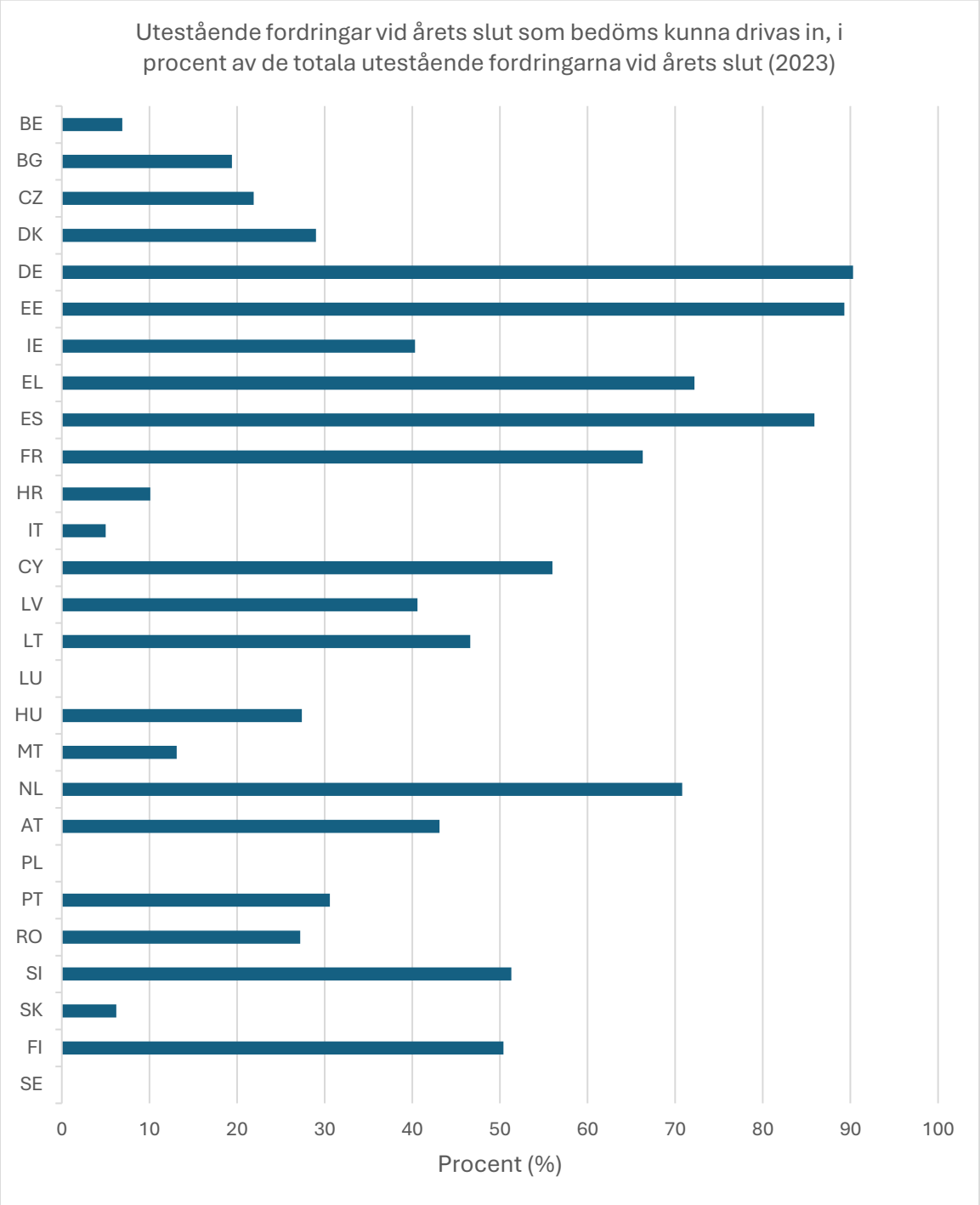
Bilaga 2: Indikatorer för utestående fordringar vid skatteindrivning på nationell nivå

Tabellen nedan ger en översikt över de totala utestående fordringarna vid årets slut i procent av de totala nettointäkterna (uppgifter för 2023)[16].

[16] Uppgifterna är hämtade från OECD:s rapport om skatteförvaltning från 2025, s. 105, figurerna 7.2 och 7.3 (*Tax Administration 2025* | OECD). Källa: ADB, CIAT, IOTA, IMF, OECD, *International Survey on Revenue Administration*, tabell D.41, Arrears ratios: Closing stock and collectable arrears, http://isoradata.org.

Tabellen nedan ger en översikt över hur stor andel av de totala utestående fordringarna vid årets slut som bedöms kunna drivas in, uttryckt i procent (uppgifter för 2023)[17].

[17] Uppgifterna är hämtade från OECD:s rapport om skatteförvaltning från 2025, s. 106, figur 7.4 (*Tax Administration 2025 | OECD*). Källa: ADB, CIAT, IOTA, IMF, OECD, *International Survey on Revenue Administration*, tabell D.41, Arrears ratios: Closing stock and collectable arrears, http://isoradata.org.